

Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje

FLASH EUROBAROMETER 574

2026 m. sausio mėn. ATASKAITA

Europos Komisijos Gynybos pramonės ir kosmoso generalinio direktorato (DEFIS GD) užsakymu Demoscopy atliktas tyrimas

Europos Komisijos Komunikacijos generalinio direktorato (COMM GD Viešosios nuomonės ir piliečių dalyvavimo skyrius) koordinuojamas tyrimas

Šis dokumentas neatspindi Europos Komisijos požiūrio. Jame pateikiami tik autorių aiškinimai ir nuomonės.

Projekto pavadinimas

Greitoji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 574 „Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje. Europos piliečių suvokimas ir lūkesčiai

Ataskaita

LT

Katalogo numeris

HV-OI-26-003-EN-N

ISBN

978-92-68—37330-9

DOI: 10.2889/8380193

© Europos Sąjunga, 2026 m.

<https://europa.eu/eurobarometer>

Dokumentą parengė Pierre Dieumegard už [Eŭropo-Demokratio-Esperanto](#)

Šio "laikino" dokumento tikslas- suteikti galimybę daugiau Europos Sąjungos gyventojų susipažinti su Europos Sąjungos parengtais (ir iš jos mokesčių finansuojamais) dokumentais.

Jei vertimų nėra, piliečiai į diskusijas neįtraukiami.

Šis dokumentas „Eurobarometras“ [egzistavo tik anglų kalba](#) pdf rinkmenoje. Iš pradinio failo sukūrėme nelyginį failą, parengtą "Libre Office" programinės įrangos, skirtą mašiniam vertimui į kitas kalbas. Dabar rezultatai pateikiami [visomis oficialiosiomis kalbomis](#).

Pageidautina, kad ES administracija perimtų svarbių dokumentų vertimą raštu. „Svarbūs dokumentai“ yra ne tik įstatymai ir kiti teisės aktai, bet ir svarbi informacija, reikalinga norint kartu priimti informacija pagrįstus sprendimus.

Siekiant kartu aptarti mūsų bendrą ateitį ir sudaryti sąlygas patikimiems vertimams, tarptautinė esperanto kalba būtų labai naudinga dėl savo paprastumo, reguliarumo ir tikslumo.

Susisiekite su mumis:

[Kontakto \(europokune.eu\)](http://europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Turinys

Ižanga.....	4
1. Pagrindinės išvados.....	6
2. Europos saugumas ir gynyba: suvokimas ir lūkesčiai.....	8
2.1. Pavojaus šalies saugumui suvokimas dabartinėmis tarptautinėmis aplinkybėmis.....	8
2.2. Pasitikėjimo ES mastas stiprinant saugumą ir gynybą Europoje.....	11
2.3. ES investicijų į gynybą suvokimas.....	15
3. Europos kosmoso politika: poveikis ir prioritetai.....	18
3.1. Suvokiamas ES kosmoso programų poveikis ekonomikai ir kasdieniam gyvenimui.....	18
3.2. Europos kosmoso politika: poveikis ir prioritetai.....	21
Pastabos.....	22
4. Techninės specifikacijos.....	23
5. Klausimynas.....	25

Ižanga

Europos Sąjunga veikia sudėtingoje ir sparčiai kintančioje geopolitinėje aplinkoje. Ši greitoji „Eurobarometro“ apklausa (FLS74) buvo atlikta vykstant reikšmingiems tarptautiniams pokyčiams, įskaitant vykstančias derybas dėl karo Ukrainoje, didėjančią įtampą Artimuosiuose Rytuose ir atnaujintą pasaulinį dėmesį politiniams įvykiams Venesueloje ir Grenlandijoje. Apklausa buvo atlikta aplinkybėmis, kurioms 2026 m. pradžioje būdingas padidėjęs tarptautinis netikrumas ir kintanti saugumo dinamika.

Šiomis aplinkybėmis greitojoje „Eurobarometro“ apklausoje Nr. 574 nagrinėjamas ES piliečių požiūris į grėsmes saugumui, pasitikėjimas Sąjungos gynybos vaidmeniu, parama investicijoms į gynybą ir nuomonės apie kosmoso programas. Išvados padeda geriau suprasti viešąją nuomonę Europos gynybos ir kosmoso politikai svarbiais klausimais ir suteikia įrodymų, kuriais remiamas Gynybos pramonės ir kosmoso generalinio direktorato (DEFIS GD) politikos plėtojimas. Analizuojant dabartinių geopolitinių tendencijų ir piliečių lūkesčių ryšį, apklausa padeda nukreipti būsimą ES kryptį gynybos ir kosmoso srityse.

Konkrečiai, šia apklausa siekiama pateikti įrodymais pagrįstą įžvalgą apie:

- ES piliečių suvokimas apie grėsmes saugumui dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis
- Pasitikėjimo Europos Sąjunga kaip kolektyvinės gynybos subjektu lygis
- Viešoji parama didesnėms ES investicijoms į gynybos pajėgumus
- Suvokiamas ES kosmoso programų poveikis
- Piliečių nustatytos būsimos ES kosmoso politikos prioritetinės sritys

Europos Komisijos Gynybos pramonės ir kosmoso generalinio direktorato (DEFIS GD) vardu „Demoscopy“ apklausė reprezentatyvią 15 metų ir vyresnių ES piliečių, gyvenančių vienoje iš 27 Europos Sąjungos valstybių narių, imtį.

2026 m. sausio 5–12 d. 27 292 pokalbiai buvo vykdomi naudojant kompiuterizuotos internetinės apklausos (angl. Computer Assisted Web Interviewing, CAWI) duomenų rinkimo būdą. Rezultatai buvo statistiškai įvertinti taip, kad kiekviena valstybė narė prisidėtų prie ES 27 suvestinio rodiklio proporcingai jos faktinei visų ES gyventojų daliai, o tai reiškia, kad šalių, kuriose gyventojų skaičius yra mažesnis, svoris bendruose ES rezultatuose yra atitinkamai mažesnis. Techninė pastaba dėl tyrimo atlikimo metodų pateikiama šios ataskaitos pabaigoje.

Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje: Europos piliečių suvokimas ir lūkesčiai

Pastabos

- Tyrimų rezultatams taikomos leidžiamosios imties nuokrypos, o tai reiškia, kad ne visi akivaizdūs skirtumai tarp šalių ir socialinių bei demografinių grupių gali būti statistiškai reikšmingi.
- Tyrimo duomenys vertinami pagal gyventojų pasiskirstymą kiekvienoje šalyje pagal lytį, amžiaus grupę, išsilavinimo lygį ir gyvenamosios vietos regioną, taikant svorinį koeficientą po stratifikacijos. 27 ES valstybių narių gyventojų skaičius nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos ES valstybės narės 15+ gyventojų skaičių.
- Procentai gali nesutapti iki 100%, nes jie suapvalinti iki artimiausio procento. Dėl apvalinimo taip pat gali atsitikti taip, kad diagramose pateiktos atskirų atsakymo parinkčių procentinės dalys tiksliai nesutampa su tekste nurodytomis bendromis sumomis. Atsakymų procentinė dalis viršys 100 proc., jei pagal klausimą respondentai galėjo pasirinkti kelis atsakymus.
- Šioje ataskaitoje šalys vadinamos oficialia santrumpa, kaip nurodyta toliau.

BE	Belgija	FR	Prancūzija	NL	Nyderlandai
BG	Bulgarija	HR	Kroatija	AT	Austrija
CZ	Čekija	IT	Italija	PL	Lenkija
DK	Danija	CY	Kipro Respublika *	PT	Portugalija
DE	Vokietija	Lv	Latvija	RO	Rumunija
EE	Estija	LT	Lietuva	SI	Slovėnija
IE	Airija	LU	Liuksemburgas	SK	Slovakija
EL	Graikija	HU	Vengrija	FI	Suomija
ES	Ispanija	MT	Malta	SE	Švedija

* Visas Kipras yra viena iš 27 ES valstybių narių. Dėl praktinių priežasčių pokalbiai rengiami tik toje šalies dalyje, kurią kontroliuoja Kipro Respublikos vyriausybė.

1. Pagrindinės išvados

Plačiai suvokiamos grėsmės respondento šalies saugumui visoje Europoje, tačiau jos menkai paverstos asmeniniu rūpesčiu.

- Grėsmės respondento šalies saugumui suvokimas plačiai paplitęs visoje Europoje: daugiau kaip du trečdaliai europiečių (68 proc.) sutinka, kad dabartinėmis tarptautinėmis aplinkybėmis jų šalies saugumui kyla grėsmė, įskaitant 27 proc., kurie visiškai su tuo sutinka. Šis suvokimas apima visas be išimties valstybes nares (nuo 49 proc. Slovėnijoje iki 80 proc. Prancūzijoje) ir peržengia demografinių skirtumų ribas, su minimaliais skirtumais pagal lytį (65 proc. vyrų ir 70 proc. moterų) arba amžių (66 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų iki 71 proc. 15–24 metų amžiaus asmenų).
- Prancūzija (80 proc.), Nyderlandai (77 proc.), Danija (77 proc.), Kipras (75 proc.) ir Vokietija (75 proc.) nurodo didžiausią numanomą grėsmę savo šalies saugumui, o Slovėnija (50 proc.), Kroatija (51 proc.) ir Čekija (52 proc.) – mažiausią. Tačiau net ir žemiausio lygio šalyse maždaug pusė respondentų vis dar mano, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė.
- Kartu europiečiai aiškiai atskiria grėsmes savo šaliai ir grėsmes sau patiems. Paklausti, ar kyla pavojus jų pačių saugumui, 42 proc. respondentų su tuo sutinka, o dauguma (51 proc.) su tuo nesutinka. Šis 26 procentinių punktų skirtumas, palyginti su grėsme jų šalies saugumui, rodo, kad europiečiai dabartinius saugumo iššūkius visų pirma vertina kolektyviniu geopolitiniu požiūriu, o ne tiesioginiu pavojumi jų kasdieniam gyvenimui.

Dauguma europiečių reiškia pasitikėjimą saugumo ir gynybos stiprinimu

- Dauguma europiečių (52 proc.) pasitiki ES gebėjimu stiprinti saugumą ir gynybą, įskaitant 12 proc., kurie ją visiškai pasitiki, ir 40 proc., kurie linkę ją pasitikėti. Tačiau 43 proc. išreiškia nepasitikėjimą (27 proc. linkę nepasitikėti, 16 proc. visai nepasitiki).
- Jaunesni europiečiai labiau pasitiki: 61 proc. 15–24 metų amžiaus asmenų pasitiki ES saugumo ir gynybos srityje, palyginti su 49 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų. Lyčių skirtumai yra riboti (54 proc. vyrų ir 50 proc. moterų).
- Pasitikėjimas įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi – nuo 76 proc. Liuksemburge iki 40 proc. Prancūzijoje ir Graikijoje. Išskyrus Ispaniją (64 proc.), mažesnės ar vidutinio dydžio šalys yra linkusios reikšti didesnę pasitikėjimą. Visose trijose didžiausiose ES valstybėse narėse pasitikėjimo lygis nesiekia 50 proc.: Vokietijoje (47 proc.), Italijoje (47 proc.) ir Prancūzijoje (40 proc.).

- Smulkus požiūris į savo šalį ir pasitikėjimas ES nėra sistemiskai susijęs. Prancūzijoje didžiausia numanoma grėsmė (80 proc.) derinama su mažiausiu pasitikėjimu (40 proc.), t. y. 40 procentinių punktų skirtumu. Baltijos šalyse, priešingai, grėsmės suvokimas yra didelis, o pasitikėjimas – didelis. Šie modeliai rodo, kad pasitikėjimas ES lygmens veiksmais mažiau priklauso nuo numanomų grėsmių nei nuo kiekvienos valstybės narės turimų pajėgumų savarankiškai reaguoti gynybos srityje.

Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje: Europos piliečių suvokimas ir lūkesčiai

Nuomonės dėl ES investicijų į gynybą skiriasi, tačiau trečdalyje raginama didinti išlaidas.

- - Paklausti apie dabartinį investicijų lygį, 32 proc. europiečių teigia, kad ES nepakankamai investuoja į saugumą, o 14 proc. mano, kad investuoja per daug. Vyrauja nuomonė, kad dabartinis investicijų lygis yra tinkamas (42 proc.), taip pat atsižvelgiant į naujausias ES iniciatyvas šioje srityje. Nuomonės dėl gynybos ir nacionalinių išlaidų yra panašios: 34 proc. teigia, kad jų šalis nepakankamai investuoja, 17 proc. teigia per daug, o 39 proc. mano, kad dabartinis lygis yra tinkamas.
- . Didesnių ES investicijų poreikis didėja su amžiumi – nuo 27 proc. 15–24 m. amžiaus grupėje iki 35 proc. vyresnių nei 55 m. amžiaus grupėje. Tie, kurie mano, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė, labiau linkę teigti, kad ES nepakankamai investuoja (38 proc.), palyginti su tais, kurie nepitaria šiai nuomonei (21 proc.).
- . Nacionalinės nuomonės labai skiriasi: nuo 23 proc. Slovakijoje ir 24 proc. Švedijoje, Čekijoje, Liuksemburge ir Austrijoje, teigiančių, kad ES skiria nepakankamai lėšų gynybos ir saugumo programoms, iki 43 proc. Prancūzijoje, 38 proc. Airijoje ir 37 proc. Lietuvoje, Lenkijoje ir Suomijoje. Be to, visose valstybėse narėse, išskyrus Austriją, tų, kurie mano, kad ES investuoja nepakankamai, yra daugiau nei tų, kurie mano, kad išlaidos yra pernelyg didelės, net ir tose šalyse, kuriose didesnių investicijų poreikis yra mažiausias (Austrijoje 24 proc. teigia, kad nepakanka, 25 proc. – kad per daug).

Atsižvelgiant į plačiai paplitusias saugumo problemas, saugumas ir gynyba aiškiai tampa svarbiausiu europiečių prioritetu ES kosmoso politikoje.

Atsižvelgdami į plačiai suvokiamas grėsmes savo šalies saugumui, Europos piliečiai, paklausti apie ES kosmoso politiką, pirmenybę teikia saugumo ir gynybos prietaikoms: 34 proc. nurodė, kad tai yra svarbiausias jų prioritetas, prieš imantis veiksmų aplinkos ir klimato kaitos srityje (20 proc.), pramonės konkurencingumo ir augimo srityje (13 proc.) ir saugesnio judumo ir transporto srityje (10 proc.). Derindami abu respondentų pateiktus atsakymus, 53 proc. respondentų pirmenybę teikia saugumui ir gynybai. Ši hierarchija atspindi platesnį nerimą dėl saugumo, išreikštą apklausos metu, kai daugiau kaip du trečdaliai europiečių sutinka, kad dabartinėmis tarptautinėmis aplinkybėmis jų šalies saugumui kyla grėsmė.

Pripažįstamas ES kosmoso programų ekonominis poveikis, tačiau suvokiamas poveikis kasdieniam gyvenimui tebėra ribotas.

- 45 proc. europiečių mano, kad ES kosmoso programos daro didelį poveikį Europos ekonomikai (13 proc. „labai svarbios“, 32 proc. „gana svarbios“). 32 proc. mano, kad jie daro didelį poveikį kasdieniam piliečių gyvenimui (9 proc. – „labai svarbūs“, 23 proc. – „gana svarbūs“), o tai rodo, kad suvokiama ekonominė svarba ir apčiuopiama nauda naudotojams yra nesusijusios.
- Ekonominio poveikio suvokimas valstybėse narėse labai skiriasi – nuo 63 proc. Kipre iki 26 proc. Švedijoje. Jaunesni respondentai (55 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų), vyrai (49 proc., palyginti su 42 proc. moterų) ir dirbantys piliečiai labiau linkę pripažinti jos ekonominį poveikį.

2. Europos saugumas ir gynyba: suvokimas ir lūkesčiai

2.1. Pavojaus šalies saugumui suvokimas dabartinėmis tarptautinėmis aplinkybėmis.

Dabartinėmis tarptautinėmis aplinkybėmis daugiau kaip du trečdaliai europiečių mano, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė.

Europiečiai plačiai pritaria nuomonei, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė. Daugiau kaip du trečdaliai (68 proc.) respondentų sutinka, kad dabartinėmis tarptautinėmis aplinkybėmis jų šalies saugumui kyla grėsmė, įskaitant daugiau kaip ketvirtadalį (27 proc.) respondentų, kurie visiškai su tuo sutinka. Šis didelis susirūpinimas atspindi kolektyvinį informuotumą apie geopolitinę įtampą, darančią poveikį Europos žemynui. Tačiau europiečiai aiškiai atskiria grėsmes savo šaliai ir grėsmes sau patiems. Paklausus, ar kyla pavojus jų pačių asmeniniam saugumui, nuomonės yra labiau susiskaldžiusios: tik 42 proc. su tuo sutinka, o dauguma (51 proc.) su tuo nesutinka. Susirūpinimo intensyvumas taip pat yra mažesnis – tik 12 proc. respondentų visiškai su tuo sutinka (mažiau nei pusė respondentų šalies saugumo proporcijos – 27 proc.). Šis 26 procentinių punktų skirtumas tarp numanomos nacionalinės grėsmės (68 proc.) ir numanomos asmeninės rizikos (42 proc.) rodo, kad saugumo problemos išlieka labiau kolektyvinės nei asmeninės.

Q1a Atsižvelgiant į dabartines tarptautines aplinkybes, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių?

Pagrindas: ES

27 { % }

Grėsmė (mūsų šalies) saugumui

Mano asmeniniam saugumui gresia pavojus

■ Visiškai sutinku
 ■ Iš dalies sutinku
 ■ Iš dalies nesutinku
 ■ Visiškai nesutinku
 ■ Nežinau / Neturiu atsakymo

Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje: Europos piliečių suvokimas ir lūkesčiai

Beveik visose Europos Sąjungos šalyse dauguma piliečių mano, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė.

Šis suvokimas apima visas be išimties valstybes nares. Daugumoje šalių daugiau kaip du trečdaliai respondentų mano, kad jų šalies saugumui kyla pavojus. Kai kuriais atvejais ši dalis siekia arba viršija 75 proc. Pažymėtina, kad daugelyje šalių ketvirtadalis ar net trečdalis gyventojų teigia, kad jie „visiškai sutinka“ su šiuo požiūriu. Toks didelis susirūpinimas rodo, kad nesaugumo jausmas nėra paviršutiniškas, bet giliai įsišaknijęs.

Nors šis suvokimas plačiai paplitęs visoje Europoje, jo intensyvumas įvairiose šalyse labai skiriasi. Didžiausią susirūpinimą kelia Prancūzija: 80 proc. respondentų mano, kad šalies saugumui kyla grėsmė, įskaitant 39 proc., kurie „visiškai sutinka“. Vokietija atidžiai stebi padėtį, o 75 proc. (įskaitant 34 proc., kurie „visiškai sutinka“). Pažymėtina, kad šios dvi šalys, nors ir nėra geopolitinės įtampos su Rusija priešakyje, kelia didžiausią susirūpinimą. Tai tikriausiai atspindi pastaruoju metu vykusią nacionalinių diskusijų dėl gynybinio suverenumo ir karinių išlaidų, kurios pastaraisiais metais buvo ypač svarbios, intensyvumą.

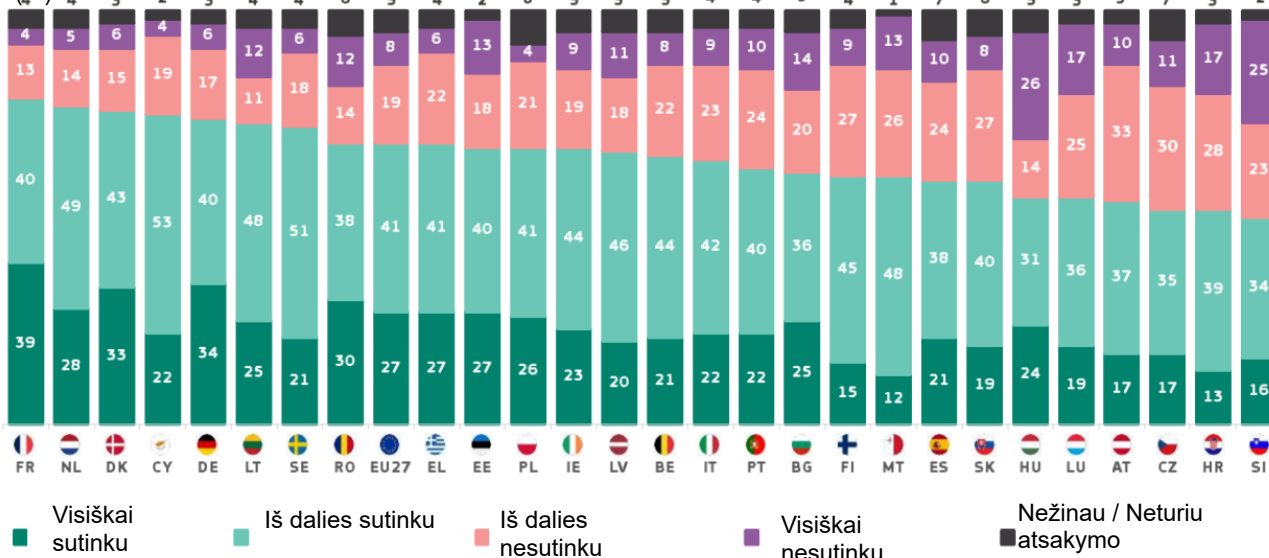
Trečioje vietoje yra Danija – 77 proc. respondentų išreiškė susirūpinimą, įskaitant trečdalį respondentų, kurie teigia visiškai su tuo sutinkantys. Šį rezultatą galima paaiškinti tiesioginėmis politinėmis aplinkybėmis: Tyrimas buvo atliktas praėjus vos kelioms dienoms po JAV. Prezidentas viešai išreiškė norą, kad Grenlandija, Danijos teritorija, būtų kontroliuojama JAV. Tarp kitų didelį susirūpinimą keliančių šalių yra Nyderlandai (77 proc.), Kipras (75

proc.) ir Lietuva (73 proc.). Apskritai Baltijos valstybėse, Estijoje (67 proc.) ir Latvijoje (66 proc.), taip pat didelė dauguma suvokia grėsmes saugumui, o tai atitinka jų geografinį artumą Rusijai ir jų istorinę patirtį. Mažiausiai susirūpinimą kelia Slovėnija (49 proc.), Kroatija (51 proc.) ir Čekija (52 proc.). Tačiau net ir šiose šalyse maždaug pusė respondentų vis dar mano, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė, o tai rodo, kad su saugumu susijęs nerimas yra plačiai paplitęs visoje Europos Sąjungoje.

Q1a Atsižvelgiant į dabartines tarptautines aplinkybes, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Grėsmė (mūsų šalies) saugumui

Bazė: ES 27

(%)

Nesaugumo suvokimas šalyje yra plačiai paplitęs tarp visų amžiaus grupių ir lyčių.

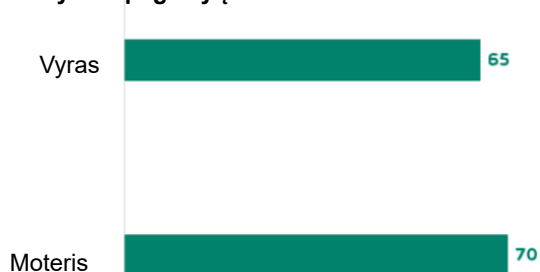
Nors nuomonių apklausos dažnai atskleidžia didelius socialinius ir demografinius skirtumus, Europos gyventojai plačiai suvokia grėsmes jų šalies saugumui. Jausmas, kad šaliai gresia pavojus, peržengia įprastą amžiaus ir lyties pasiskirstymą. Visose amžiaus grupėse didelė dauguma mano, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė: nuo 66 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų iki 71 proc. 15–24 metų amžiaus asmenų. Penkių procentinių punktų skirtumas tarp jauniausio ir seniausio amžiaus grupių yra nepaprastai mažas, o tai rodo platų kartų sutarimą. Lyčių nelygybė taip pat nedidelė: 65 proc. vyrų ir 70 proc. moterų sutinka, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė.

Q1a Atsižvelgiant į dabartines tarptautines aplinkybes, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių?

Grėsmė (mūsų šalies) saugumui

Pagrindas: ES 27
(%)

Iš viso „Sutinku“

Suskirstymas pagal lytį**Suskirstymas pagal amžių**

2.2. Pasitikėjimo ES mastas stiprinant saugumą ir gynybą Europoje

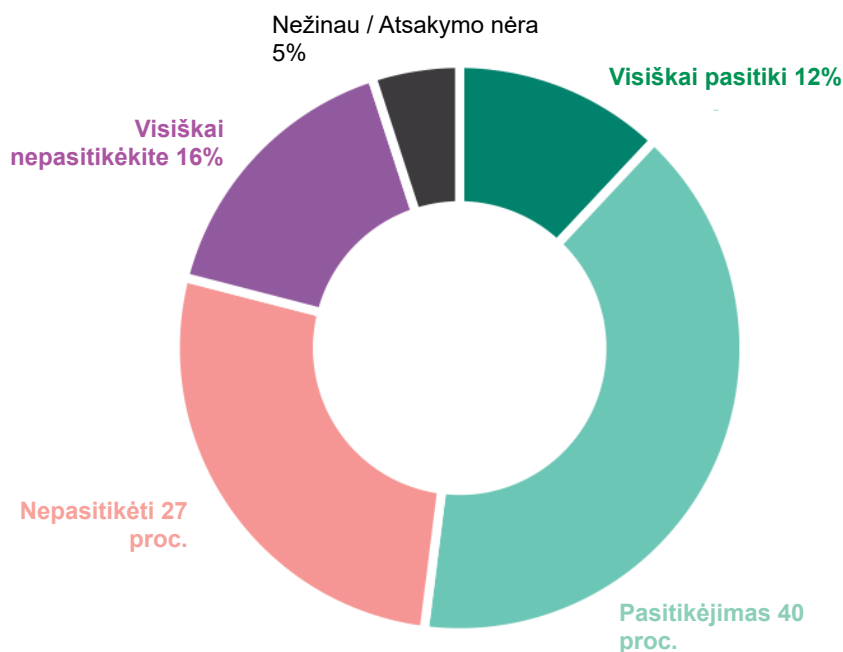
Dauguma europiečių tiki, kad ES stiprins saugumą ir gynybą.

Nedidelė europiečių dauguma (52 proc.) pasitiki Europos Sąjungos gebėjimu stiprinti saugumą ir gynybą, įskaitant 12 proc., kurie visiškai ja pasitiki, ir 40 proc., kurie linkę ja pasitikėti.

Šis pasitikėjimo lygis ypač svarbus atsižvelgiant į tai, kad gynyba ir saugumas tradiciškai buvo nacionalinio suvereniteto sritys. Tačiau nuomonės išsiskyrė: 43 proc. reiškia nepasitikėjimą (27 proc. linkę nepasitikėti, 16 proc. visai nepasitiki), o 5 proc. negali pareikšti nuomonės.

2 klausimas. Ar tikite, kad Europos Sąjunga stiprins saugumą ir gynybą Europoje ir geriau apsaugos savo piliečius?

Pagrindas: ES
27 (%)

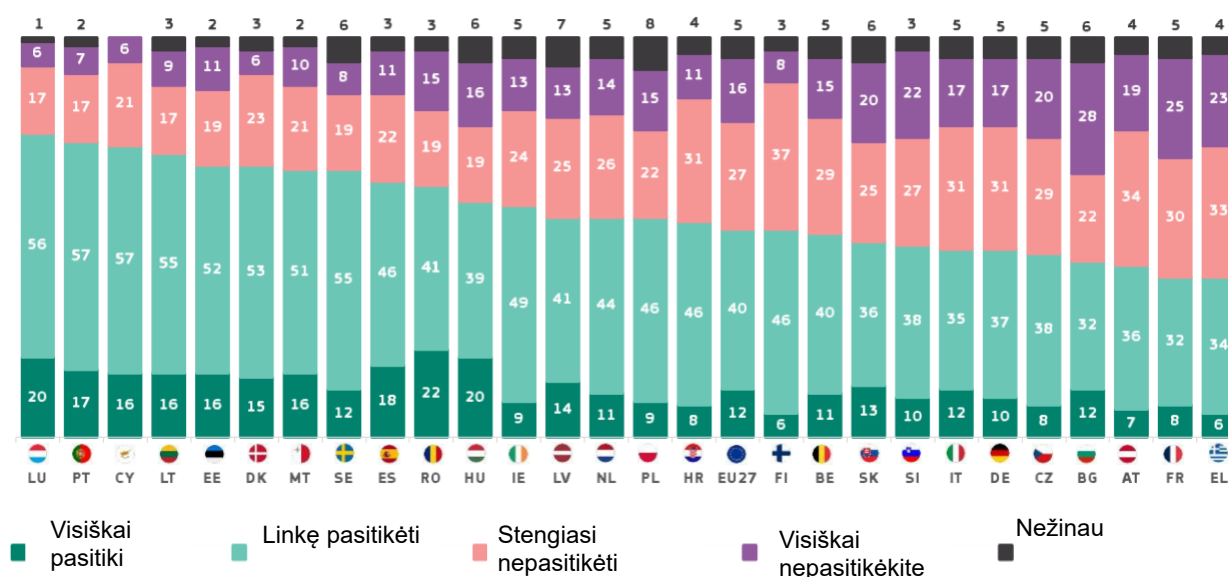

Nors dauguma valstybių narių pasitiki ES, kad ji stiprins saugumą ir gynybą, pasitikėjimo lygis ES yra palyginti žemesnis penkiose trijose didžiausiose šalyse: Vokietija, Prancūzija ir Italija

Pasitikėjimas ES pajėgumais stiprinti saugumą ir gynybą valstybėse narėse labai skiriasi – nuo 76 proc. Liuksemburge iki 40 proc. Prancūzijoje ir Graikijoje. Aukščiausią pasitikėjimo lygį rodo Liuksemburgas (76 proc.), Portugalija (74 proc.), Kipras (73 proc.) ir Lietuva (71 proc.), taip pat Danija ir Estija (po 68 proc.), Malta ir Švedija (po 67 proc.). Mažiausi pasitikėjimo lygiai užfiksuoti Prancūzijoje ir Graikijoje (po 40 proc.), Austrijoje (43 proc.), Bulgarijoje (44 proc.), Čekijoje (46 proc.), Italijoje (47 proc.) ir Vokietijoje (47 proc.). Nagrinėjant šiuos rezultatus pagal šalių dydį pastebimas ryškus modelis. Išskyrus Ispaniją (jos pasitikėjimas siekia 64 proc.), ji daugiausia yra mažesnėse ar vidutinio dydžio šalyse, kuriose gyventojai labiausiai pasitiki ES veiksmais saugumo ir gynybos srityje. Stebina tai, kad trijose didžiausiose Europos Sąjungos valstybėse narėse pagal gyventojų skaičių pasitikėjimo lygis yra mažesnis nei 50 proc.: Vokietijoje (47 proc.), Prancūzijoje (40 proc.) ir Italijoje (47 proc.).

2 klausimas. Ar tikite, kad Europos Sąjunga stiprins saugumą ir gynybą Europoje ir geriau apsaugos savo piliečius?

Bazė.- ES 27 (%)

Jaunesnės kartos labiau pasitiki ES saugumu ir gynyba, o lyčių skirtumai yra nedideli.

Pasitikėjimas Europos Sąjungos pajėgumais stiprinti saugumą ir gynybą pagal lytį skiriasi palyginti nedaug: 54 proc. vyrų ir 50 proc. moterų išreiškia pasitikėjimą savimi. Šis keturių punktų skirtumas rodo, kad požiūris į ES veiksmus iš esmės yra vienodas tarp lyčių.

Amžiaus skirtumai yra šiek tiek labiau matomi, nors jie išlieka nedideli. Iš 15–24 metų amžiaus asmenų 61 proc. pasitiki ES šiais klausimais. Ši dalis palaipsniui mažėja su amžiumi: 54 proc. 25–39 m. amžiaus asmenų, 50 proc. 40–54 m. amžiaus asmenų ir 49 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų.

2 klausimas. Ar tikite, kad Europos Sąjunga stiprins saugumą ir gynybą Europoje ir geriau apsaugos savo piliečius?

Pagrindas: ES
27 (%)

Iš viso
„Pasitikėjimas“

Suskirstymas pagal lytį**Suskirstymas pagal amžių**

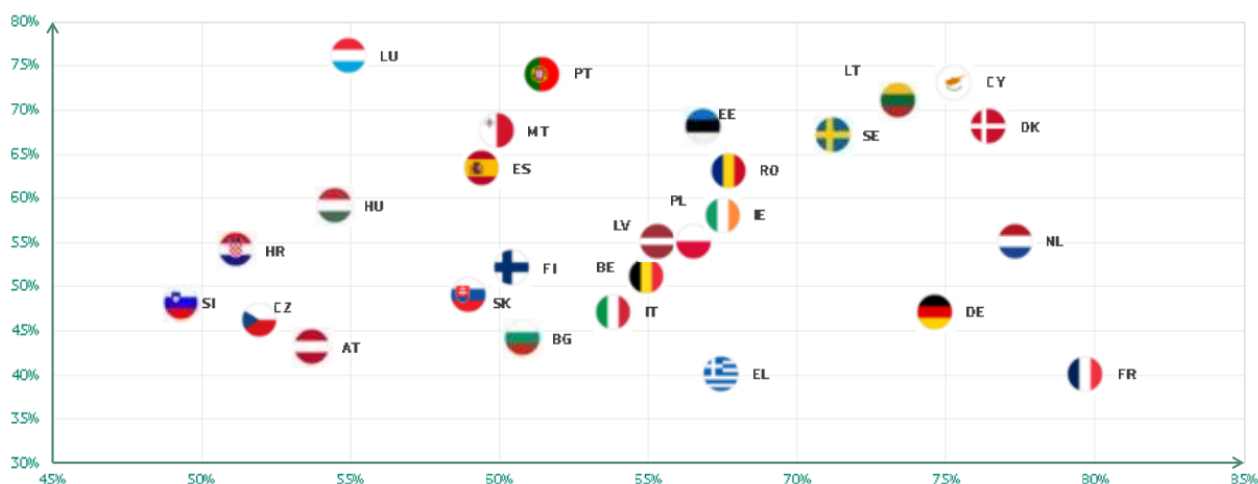
Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje: Europos piliečių suvokimas ir lūkesčiai

Valstybių narių grėsmių suvokimas ir pasitikėjimas ES ne visada sutampa.

atsakovo šaliai alternatyvios saugumo priemonės yra labiau ribotos.

Nagrinėjant, kaip valstybės narės pasiskirsto pagal du aspektus (nacionalinį grėsmių suvokimą ir pasitikėjimą ES gebėjimu spręsti saugumo problemas), atsiranda keturi skirtingi modeliai. Kai kuriose šalyse didelė numanoma grėsmė derinama su dideliu pasitikėjimu ES. Dvi Baltijos valstybės – Estija ir Lietuva – yra geriausi pavyzdžiai: mažos šalys, kurios yra tiesiogiai veikiamos priešakinės linijos Rusijos atžvilgiu, vis dėlto labai pasitiki Europos lygmens atsakomaisiais veiksmais. Panaši tendencija būdinga Danijai ir Švedijai, taip pat Rumunijai, kurios siena su Ukraina yra ilga. Tokiais atvejais geografinis konflikto artumas veikia stipriai, o ne silpnina pasitikėjimą kolektyviniais veiksmais. Priešingai, keliose Vidurio ir Balkanų Europos šalyse nėra nei didelio grėsmės suvokimo, nei ypatingo pasitikėjimo ES. Į šią kategoriją patenka Slovėnija, Kroatija, Čekija ir Austrija, kurių rodikliai abiejose srityse yra palyginti žemi. Tarp šių dviejų polių išsiskiria du kontrastingi profiliai. Liuksemburgas, Portugalija, Malta ir Ispanija reiškia tvirtą pasitikėjimą ES veiksmais, nepaisant to, kad joms kyla palyginti mažiau tiesioginės saugumo rizikos. Priešingai, Nyderlandai, Vokietija ir Prancūzija pateikia atvirkštinį modelį: didelės grėsmės suvokimas ir menkas pasitikėjimas ES gebėjimu reaguoti. Pastaroji grupė reikalauja ypatingo dėmesio. Labiausiai stebina Prancūzijos atvejis: šalyje, kurioje suvokiamas didžiausias grėsmės lygis (79 proc.) ir mažiausias pasitikėjimas ES (40 proc.), yra beveik 40 procentinių punktų atotrūkis tarp nerimo dėl saugumo ir institucijų pasitikėjimo. Šie modeliai rodo, kad pasitikėjimą ES saugumo klausimais mažiau lemia suvokiamų grėsmių intensyvumas, o ne kiekvienos valstybės narės turimi savarankiškų gynybos atsakomųjų veiksmų pajėgumai, o pasitikėjimas paprastai būna didesnis tais atvejais, kai

Pasitikėjimo Europos Sąjunga mastas siekiant stiprinti saugumą ir gynybą Europoje

Pritarimo teiginiui, kad kyla pavojus šalies saugumui, laipsnis

2.3. ES investicijų į gynybą suvokimas

Maždaug trečdalis europiečių teigia, kad ES (32 proc.) arba jų pačių šalis (34 proc.) nepakankamai investuoja į gynybą ir saugumą. Tačiau tik 14 proc. ir 17 proc. mano, kad investuoja per daug.

Paprašyti įvertinti dabartinę investicijų į gynybą ir saugumą lygį, europiečiai reiškia iš esmės panašų požiūrį tiek į ES, tiek į nacionalines išlaidas. Didelė mažuma (maždaug trečdalis) mano, kad investicijų lygis yra nepakankamas: 32 proc. teigia, kad ES investuoja nepakankamai, o 34 proc. tą patį teigia apie savo šalį. Šis vertinimas gerokai viršija tai, kas mano, kad išlaidos yra pernelyg didelės – ES jos sudaro tik 14 proc., o nacionaliniai biudžetai – 17 proc. Tačiau abiem atvejais laikomasi nuomonės, kad dabartinis investicijų lygis yra tinkamas. Apie 42 proc. europiečių mano, kad ES investuoja reikiamą sumą į gynybą ir saugumą, o 39 proc. laikosi tokios nuomonės dėl savo šalies išlaidų. Likusieji 12 proc. (ES) ir 10 proc. (nacionaliniai) nepareiškė nuomonės šiuo klausimu.

3 klausimas. Pagalvodami apie dabartinę viešųjų išlaidų lygį, kaip vertintumėte kiekvienos iš toliau nurodytų sričių investicijų į gynybos ir saugumo programas lygį?

Pagrindas: ES
27 (%)

Europos Sąjunga

(MŪSŲ ŠALIS)

■ Nepakankamai investuoja

■ Investuoja į tinkamą sumą

■ Investuoja per daug

■ Nežinau / Neturiu atsakymo

Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje: Europos piliečių suvokimas ir lūkesčiai

Nacionalinės nuomonės labai skiriasi: Prancūzija (43 proc.) ir Slovakija (23 proc.) teigia, kad ES nepakankamai investuoja į gynybą.

ES investicijų į gynybą vertinimai valstybėse narėse labai skiriasi: teigiama, kad ES investuoja nepakankamai – nuo 23 proc. Slovakijoje iki 43 proc. Prancūzijoje.

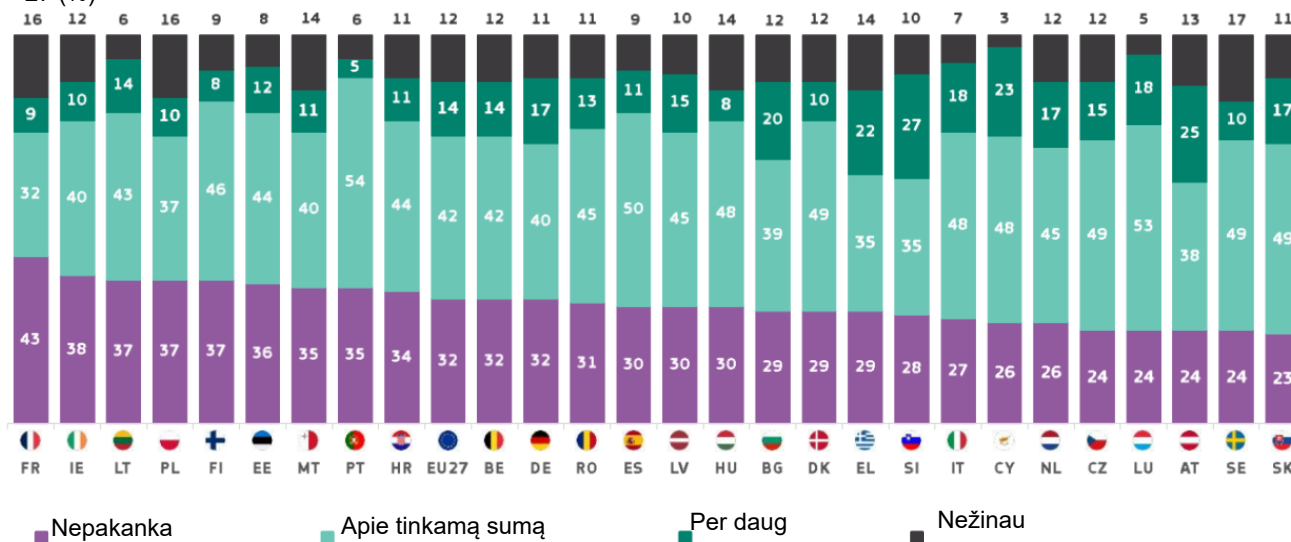
Tačiau visose be išimties valstybėse narėse tų, kurie mano, kad ES investuoja nepakankamai, nuolat yra daugiau nei tų, kurie mano, kad išlaidos yra pernelyg didelės. Net tose šalyse, kuriose didesnių investicijų poreikis yra mažiausias, pavyzdžiui, Slovakijoje (23 proc. „nepakanka“, palyginti su 17 proc. „per daug“) arba Austrijoje (24 proc., palyginti su 25 proc.), nuomonės pusiausybra linkusi į nepakankamas, o ne per dideles išlaidas.

3 klausimas. Pagalvodami apie dabartinį viešųjų išlaidų lygį, kaip vertintumėte kiekvienos iš toliau nurodytų sričių investicijų į gynybos ir saugumo programas lygį?

Europos Sąjunga

Pagrindas: ES

27 (%)

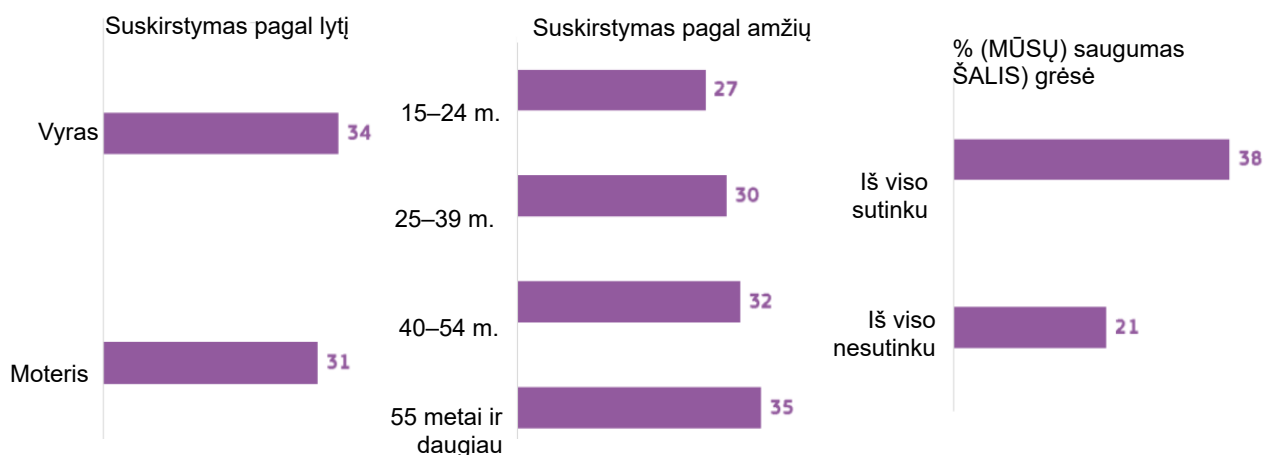
Tie, kurie jaučia grėsmę, ir vyresnio amžiaus respondentai dažniau teigia, kad ES nepakankamai investuoja į gynybą.

Požiūris, kad ES išlaidos gynybai yra nepakankamos, rodo nedidelius skirtumus pagal lytį: vyrai (34 proc.) ir moterys (31 proc.) pateikė iš esmės panašius vertinimus. Amžiaus skirtumai yra labiau pastebimi: didesnių investicijų paklausa palaipsniui didėja nuo 27 proc. 15–24 metų amžiaus grupėje iki 35 proc. 55 metų amžiaus ir vyresnių asmenų grupėje. Tai įdomus kontrastas pasitikėjimo modeliams, kai jaunesni europiečiai labiau pasitikėjo ES gynybos pajėgumais. Nenuostabu, kad nuomonės dėl investicijų pakankamumo labai priklauso nuo to, kaip respondento šaliai suvokiamos grėsmės saugumui. 38 proc. respondentų, manančių, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė, teigia, kad ES nepakankamai investuoja, palyginti su tik 21 proc. respondentų, kurie nepritaria šiam vertinimui. Šis 7 procentinių punktų skirtumas atspindi logišką ryšį tarp suvokiamo pažeidžiamumo ir paramos didesnėms gynybos išlaidoms.

3 klausimas. Pagalvodami apie dabartinį viešųjų išlaidų lygį, kaip vertintumėte kiekvienos iš toliau nurodytų sričių investicijų į gynybos ir saugumo programas lygį?

Pagrindas: ES
27 (%)

Europos Sąjunga

3. Europos kosmoso politika: poveikis ir prioritetai

3.1. Suvokiamas ES kosmoso programų poveikis ekonomikai ir kasdieniam gyvenimui

Apskritai europiečiai yra linkę labiau pripažinti ES kosmoso programų ekonominį poveikį nei savo kasdienę patirtį.

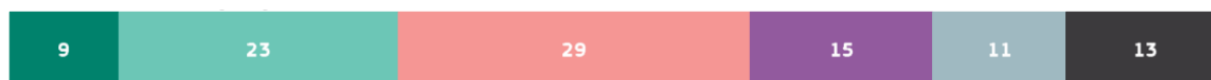
Paklausti apie tokių ES kosmoso programų kaip GALILEO/EGNOS, „Copernicus“ ir IRIS 2 poveikį, 45 proc. respondentų mano, kad šios programos daro didelį poveikį Europos ekonomikai (13 proc. „labai svarbų poveikį“ ir 32 proc. „gana svarbų poveikį“). Priešingai, tik 32 proc. mano, kad jie daro didelį poveikį ES piliečių kasdieniam gyvenimui (9 proc. „labai svarbūs“ ir 23 proc. „gana svarbūs“). Apklausa atskleidė atsijungimą: nors daugelis žmonių mano, kad ES kosmoso programos yra svarbios Europos ekonomikai ir pasaulinei padėčiai, mažiau žmonių nustato apčiuopiamą poveikį kasdieniam gyvenimui ir tiesioginę naudą naudotojams.

4 klausimas. Jūsų nuomone, kokį poveikį Europos Sąjungos kosmoso programos, pavyzdžiui, GALILEO/EGNOS, „Copernicus“ ir IRIS2, daro...?

Europos ekonomika

ES piliečių kasdienis gyvenimas

■ Labai svarbus poveikis

■ Gana ribotas poveikis

■ Apie šias programas nieko negirdėjau

■ Gana svarbus poveikis

■ Jokio poveikio

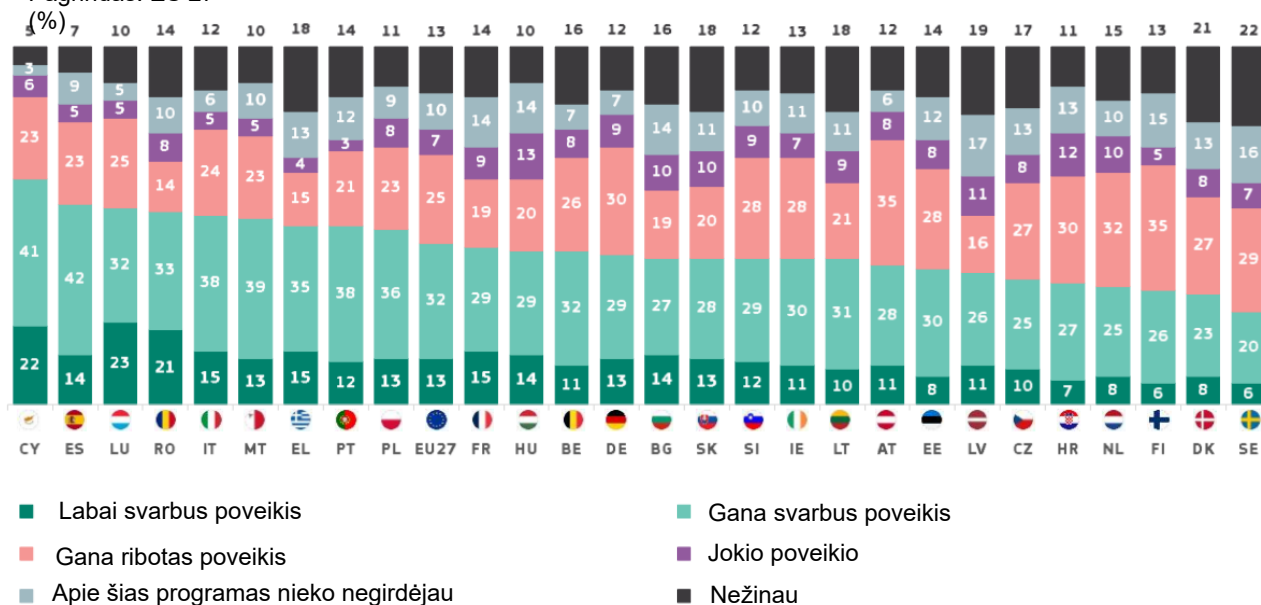
■ Nežinau / Neturiu atsakymo

Tačiau šios nuomonės įvairiose šalyse labai skiriasi: ekonominio poveikio suvokimas svyruoja nuo 63 proc. Kipre iki tik 26 proc. Švedijoje;

Tai rodo, kad nuomonės toli gražu nėra vienodos visoje ES. Tai, kaip matomos ir prasmingos ES kosmoso programos, gali priklausyti nuo nacionalinių aplinkybių, įskaitant tai, kiek šios programos yra gerai žinomos, kiek apie jas diskutuojama viešai ir kiek piliečiai pasitiki ES veiksmams. Iš tiesų atrodo, kad yra ryšys tarp pasitikėjimo ES gynyba ir saugumu ir suvokimo, kad ES kosmoso programos naudingos ekonomikai: Kipre 73 proc. respondentų tiki, kad ES stiprins saugumą ir gynybą Europoje, o 63 proc. mano, kad ES kosmoso programos daro didelį ekonominį poveikį, o Austrijoje šis skaičius yra mažesnis (43 proc. pasitikėjimas ir 39 proc. didelis ekonominis poveikis).

4 klausimas. Jūsų nuomone, kokį poveikį Europos Sąjungos kosmoso programos, pavyzdžiui, GALILEO/EGNOS, „Copernicus“ ir IRIS2, daro...? **Europos ekonomika**

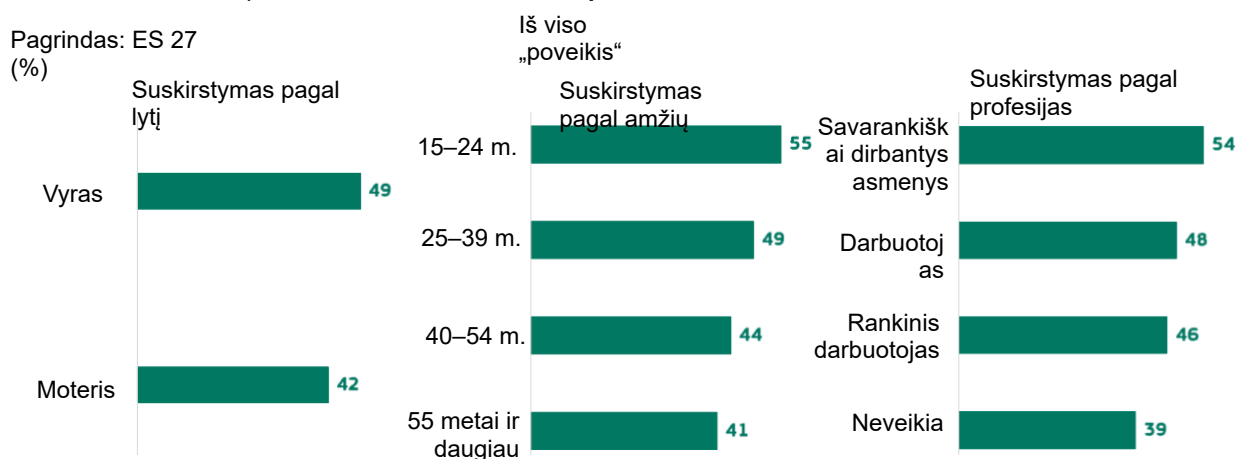
Pagrindas: ES 27

Jaunesni respondentai, vyrai ir dirbantys piliečiai labiau linkę manyti, kad ES kosmoso programos daro ekonominį poveikį

Ekonominis poveikis taip pat vertinamas atsižvelgiant į socialinius ir demografinius skirtumus. Iš 27 ES valstybių narių suvestinių rodiklių 55 proc. 15–24 metų amžiaus asmenų mano, kad poveikis ekonomikai yra svarbus, palyginti su 41 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų. Vyrai taip pat dažniau nei moterys praneša apie didelį ekonominį poveikį (49 proc., palyginti su 42 proc.). Ekonominį poveikį pagal profesiją labiausiai suvokia savarankiškai dirbantys asmenys (54 proc.) ir darbuotojai (48 proc.), o fizinį darbą dirbantys darbuotojai (46 proc.) ir nedirbantys asmenys (39 proc.) – prasčiau.

4 klausimas. Jūsų nuomone, kokį poveikį Europos Sąjungos kosmoso programos, pavyzdžiui, GALILEO/EGNOS, „Copernicus“ ir IRIS2, daro...? **Europos ekonomika**

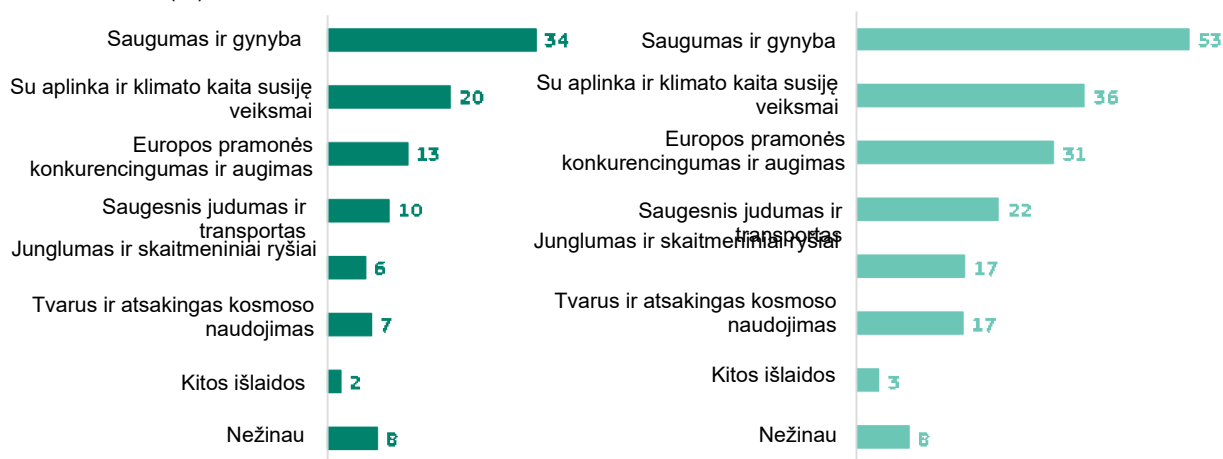
3.2. Europos kosmoso politika: poveikis ir prioritetai

Kai europiečių prašoma žvelgti į ateitį ir nustatyti, kam ES kosmoso politikoje ir programose turėtų būti teikiama pirmenybė, saugumas ir gynyba aiškiai tampa pirmaujančia sritimi.

Akivaizdu, kad pirmiausia reikia užtikrinti saugumą ir gynybą: 34 proc. respondentų nurodė, kad tai yra jų svarbiausias prioritetas („pirmiausia“), palyginti su aplinkos ir klimato politikos veiksmais (20 proc.), pramonės konkurencingumu ir augimu (13 proc.) ir saugesniu judumu ir transportu (10 proc.). Ši hierarchija tampa dar ryškesnė vertinant suminį matą („iš viso“), kuris apima abu respondentų pateiktus atsakymus: 53 proc. pirmenybę teikia saugumui ir gynybai, palyginti su 36 proc. – aplinkai ir klimato kaitai ir 31 proc. – konkurencingumui ir pramonės augimui. Todėl rezultatai rodo, kad saugumas ir gynyba yra ne tik dažniausiai minimas pirmasis prioritetas, bet ir apskritai plačiausiai paplitęs prioritetas. Todėl atrodo, kad šis didelis dėmesys saugumui ir gynybai yra glaudžiai susijęs su platesniu nesaugumo jausmu, užfiksuotu šioje greitojoje „Eurobarometro“ apklausoje, kurioje didžioji dauguma europiečių reiškia susirūpinimą dėl savo šalies saugumo ir daugiau kaip du trečdaliai sutinka, kad jų šalies saugumui kyla grėsmė.

5 klausimas. Žvelgiant į ateitį, kurios iš toliau nurodytų sričių turėtų būti Europos Sąjungos kosmoso politikos ir programų prioritetas? Visų pirma? Ir tada?

Bazė – ES 27 (%)

Pastabos

(Nukreipta iš puslapio Pierre Dieumegard)

Kitaip nei daugumoje „Eurobarometro“ ataskaitų, čia pateikiama XY diagrama. Tai gerai, nes galite matyti Europos Sąjungos žmonių nuomonių įvairovę.

4. Techninės specifikacijos

2026 m. sausio 5–12 d. Europos Komisijos prašymu Demoscopy per Gynybos pramonės ir kosmoso generalinį direktoratą (06 DEFIS) atliko greitąją „Eurobarometro“ apklausą Nr. 574. Tai yra plačiosios visuomenės apklausa, kurią koordinuoja Komunikacijos generalinio direktorato Viešosios nuomonės ir piliečių dalyvavimo skyrius.

Greitoji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 574 apima ES piliečius, vienos iš 27 Europos Sąjungos valstybių narių gyventojus ir 15 metų bei vyresnius asmenis. Didesnėse valstybėse narėse buvo atlikta apie 1 000 apklausų, o mažesnėse valstybėse narėse (Luxembourgo, Kipro, Maltoje) – apie 500 apklausų. Iš viso buvo atliktos 27 292 apklaustos.

Visi pokalbiai vyko per kompiuterinį pokalbį internetu (angl. Computer Assisted Web Interviewing, CAWI), naudojant „Demoscopy“ internetines platformas. Respondentai buvo atrinkti iš šių internetinės prieigos grupių, iš anksto įdarbintų asmenų grupių, kurios sutiko dalyvauti moksliniuose tyrimuose. Ėminių ėmimo kvota buvo nustatyta pagal amžių (15–24 m. amžiaus asmenys, 25–39 m. amžiaus asmenys, 40–54 m. amžiaus asmenys, 55 m. amžiaus ir vyresni asmenys), lytį (vyrų / moterų), geografinį regioną (pagal NUTS 1 arba NUTS 2, priklausomai nuo šalies dydžio) ir išsilavinimo lygį (tęstinis mokymasis, dienos studijos baigtos 15 m. ar anksčiau, 16–19 m., 20 m. ar vėliau).

Siekiant pakoreguoti neapdorotus duomenis kiekvienoje

koeficientas, užtikrinant, kad galutiniai rezultatai tiksliai atspindėtų tikrąją tikslinės populiacijos sudėtį.

Apklausų skaičius pagal šalis:

ES	ES	27292	LV	Latvija	1018
BE	Belgija	1166	LT	Lietuva	1007
BG	Bulgarija	1001	LU	Liuksemburgas	536
CZ	Čekijos Respublika	1053	HU	Vengrija	1117
DK	Danija	1042	MT	Malta	505
DE	Vokietija	1098	NL	Nyderlandai	1202
EE	Estija	1018	AT	Austrija	1000
IE	Airijos Respublika	1167	PL	Lenkija	1001
EL	Graikija	1094	PT	Portugalija	1183
ES	Ispanija	1028	RO	Rumunija	1001
FR	Prancūzija	1028	SI	Slovėnija	1004
HR	Kroatija	1002	SK	Slovakija	1099
IT	Italija	1007	FI	Suomija	1202
CY	Kipras	513	SE	Švedija	1200

valstybėje narėje, buvo taikomas statistinis svorinis

Klaidų riba

Tyrimo rezultatams taikomos leidžiamosios ėminių ėmimo nuokrypos. „Klaidos riba“ kiekybiškai įvertina neapibrėžtumą dėl tyrimo rezultato (arba pasitikėjimą juo). Paprastai kuo daugiau apklausų atliekama (imties dydis), tuo mažesnė paklaida. Imties, sudarytos iš 1000, paklaida bus ne didesnė kaip 3,1 procentinio punkto, o imties, sudarytos iš 1 500, paklaida bus ne didesnė kaip 2,5 procentinio punkto.

Statistinės paklaidos dėl leidžiamųjų ėminių ėmimo nuokrypių

(95 % pasiklovimo lygiu)

	įvairūs imties dydžiai yra išdėstyti eilėmis			įvairūs stebimi rezultatai pateikiami stulpeliuose			
	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n = 50	±6,0	±8,3	±12,0	±13,9	±12,0	±8,3	±6,0
n = 100	±4,3	±5,9	±8,5	±9,8	±8,5	±5,9	±4,3
n = 200	±3,0	±4,2	±6,0	±6,9	±6,0	±4,2	±3,0
n = 500	±1,9	±2,6	±3,8	±4,4	±3,8	±2,6	±1,9
n = 1000	±1,4	±1,9	±2,7	±3,1	±2,7	±1,9	±1,4
n = 1500	±1,1	±1,5	±2,2	±2,5	±2,2	±1,5	±1,1
n = 2000	±1,0	±1,3	±1,9	±2,2	±1,9	±1,3	±1,0

5. Klausimynas

NAUJIENA

1 klausimas. Atsižvelgiant į dabartinės tarptautinės aplinkybes, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių?

(vienas atsakymas per vieną eilutę)

	Visiškai sutinku	Iš dalies sutinku	Iš dalies nesutinku	Visiškai nesutinku	Nežinau / Neturiu atsakymo!
Grėsmė (mūsų šalies) saugumui	1	2	3	4	9
Mano asmeniniam saugumui gresia pavojus	1	2	3	4	9

NAUJIENA

2 klausimas. Ar tikite, kad Europos Sąjunga stiprins saugumą ir gynybą Europoje ir geriau apsaugos savo piliečius?

(galima pateikti vieną atsakymą)

Visiškai pasitiki	1
Linkę pasitikėti	2
Stengiasi nepasitikėti	3
Visiškai nepasitikėkite	4
Nežinau / Atsakymo nėra	99

(NESKAITYKITE IŠSKAITYTI)

NAUJIENA

3 klausimas. Pagalvodami apie dabartinį viešųjų išlaidų lygį, kaip vertintumėte kiekvienos iš toliau nurodytų sričių investicijų į gynybos ir saugumo programas lygį?

(vienas atsakymas per vieną eilutę)

	Nepakanka	Apie tinkamą sumą	Per daug	Nežinau / Neturiu atsakymo!
Europos Sąjunga	1	2	3	9
(MŪSŲ ŠALIS)	1	2	3	9

NAUJIENA

4 klausimas. Jūsų nuomone, kokį poveikį Europos Sąjungos kosmoso programos, pavyzdžiui, GALILEO/EGNOS, „Copernicus“ ir IRIS 2, daro...?

Europos Sąjunga gynybos ir kosmoso srityje: Europos piliečių suvokimas ir lūkesčiai

(vienas atsakymas per vieną eilutę)

	Labai svarbus poveikis	Gana svarbus poveikis	Gana ribotas poveikis	Jokio poveikio	Apie šias programas nieko negirdėjau	Nežinau / Neturiu atsakymo
1) Europos ekonomika	1	2	3	4	5	9
2) ES piliečių kasdienis gyvenimas	1	2	3	4	5	9

NAUJIENA

5 klausimas. Žvelgiant į ateitį, kurios iš toliau nurodytų sričių turėtų būti Europos Sąjungos kosmoso politikos ir programų prioritetas? Visų pirma? Ir tada?

(RANDOMIZĖS PUNKTAI. Išimtis taikoma abiem pasirinktims)

Su aplinka ir klimato kaita susiję veiksmai	1
Saugesnis judumas ir transportas	2
Junglumas ir skaitmeniniai ryšiai	3
Saugumas ir gynyba	4
Europos pramonės konkurencingumas ir augimas	5
Tvarus ir atsakingas kosmoso naudojimas	6
Kitos išlaidos	97
Nežinau / Atsakymo nėra	99